

Beantwoording rondvragen

Van : College van burgemeester en wethouders

Datum : 6 maart 2019

Portefeuillehouder(s) : Wethouder W.J.P. Kok en Wethouder J.I.M. Duindam

Portefeuille(s) : Sociaal Domein

Contactpersoon : I. Vlooswijk

Tel.nr. : 8814

E-mailadres : vlooswijk.i@woerden.nl

Onderwerp:

Deze beantwoording is in vervolg op de op 4 en 5 maart jl. ingediende vragen en zienswijze over/op de Maatschappelijke Agenda Sociaal Domein 2019-2022.

Inleiding:

Voorafgaand aan de beantwoording van de vragen en zienswijze wordt een nadere algemene toelichting gegeven op de Maatschappelijke Agenda (MAG).

De Maatschappelijke Agenda Sociaal Domein

Het meerjarig beleidskader voor het sociaal domein is uitgewerkt in de Maatschappelijke Agenda Sociaal Domein 2019-2022. Met het vaststellen van de MAG voldoet de gemeenteraad aan de wettelijke verplichtingen vanuit de Wmo, Jeugdwet, Participatiewet en Wet Publieke Gezondheid om periodiek beleid vast te stellen. Met de MAG stelt de gemeenteraad samenhangend beleid vast voor het totale Sociaal Domein waarmee alle separate beleidsnota's komen te vervallen.

De gemeenteraad wordt voorgesteld de beleidskaders (hoofdpijnen) van het beleid vast te stellen. De implementatie en uitvoering van de MAG is de bevoegdheid van het college.

De vaststelling van de MAG is geen doel op zich. De MAG is een middel om in samenwerking met onze maatschappelijke partners (kerken, scholen, huisartsen, cultuur- en sportverenigingen etc.) het beleid voor de komende jaren te implementeren. Dit doen wij opgavengestuurd en themagericht. Met onze maatschappelijke partners werken we de verschillende inspanningen verder uit.

Dynamisch document

De Maatschappelijke Agenda wordt een dynamisch document dat gedurende de uitvoeringsperiode doorlopend geactualiseerd wordt.

Jaarlijks bijstellen via programmabegroting

Met de MAG wordt het meerjarig beleid op hoofdpijnen (de beleidskaders) vastgesteld. Jaarlijks worden op basis van deze kaders de maatschappelijke opgaven, effecten, resultaten en inspanningen opnieuw gedefinieerd en aan de gemeenteraad voorgelegd via de programmabegroting (programma 3). Aan de

hand van de vaste momenten van de planning en control cyclus informeert het college de raad over de voortgang.

Monitoring en evaluatie

De ontwikkelingen in het sociaal domein worden jaarlijks inzichtelijk gemaakt in de Staat van Oudewater, waar het huidige dashboard sociaal domein in op zal gaan.

In de Staat van Oudewater worden de ontwikkelingen in het Sociaal Domein gemonitord. Echter, louter cijfers zijn niet afdoende om het resultaat van beleidsinterventies te evalueren. Het gaat vooral om een gedeelde probleemstelling en aard en intensiteit van de interventie, waarbij cijfers richting geven en de ontwikkelingen op termijn zichtbaar maken.

Advies participatieraad

De aandachtspunten van de participatieraad (waarvoor dank) worden onderschreven en de uitspraken over het Stadsteam worden betrokken bij de voorbereiding van het advies waar momenteel aan wordt gewerkt.

Beantwoording vragen

Op volgorde van de behandeling in het forum worden allereerst de gestelde vragen beantwoord, waarna ingegaan wordt op de zienswijzen.

VVD/D66

Geen vragen, wel is een zienswijze ingediend die in de volgende paragraaf wordt behandeld.

CDA

“DE VISIE”

De tekst van de visie komt ons erg afstandelijk over.

We missen hierin de compassie/solidariteit met de inwoners die hulp nodig hebben vanuit de zorgplicht die de gemeente heeft. Ook een gemis dat in de visie de verbinding niet gelegd wordt tussen Wonen, Welzijn en Zorg. Gemist wordt onder meer ook dat we ons maximaal willen inzetten dat onze ouderen zo lang als mogelijk in Oudewater kunnen blijven wonen, ze waardig ouder mogen worden in Oudewater.

Vraag: Is het college het met ons eens en is ze bereid een meer ambitieuze visie op te schrijven.

Antwoord vraag *Nee. De solidariteit is begrepen in de frase dat de gemeente graag meehelpt en in thema 5 komt de verbinding wonen/zorg inclusief het aspect gezond langer thuis aan bod.*

“Thema 1”

Er staat: “We bevorderen sport”.

Vraag: Hoe?

Antwoord vraag: *Momenteel wordt gewerkt aan de ontwikkeling van het sportbeleid. Een belangrijk onderdeel daarvan is het stimuleren van bewegen en sportdeelname.*

Vraag: Waarom worden er ook geen afspraken gemaakt met organisatoren evenementen inzake drugsgebruik ?

Antwoord vraag: *Met de raad wordt nog voor de zomer een bijeenkomst belegd waarin de aanpak alcohol en drugs besproken wordt.*

“Thema 2”

Recent stond in het blad Binnenlands Bestuur een artikel over “De dure les van Venlo”.

Vraag: Welke lessen kunnen wij daar van gebruiken in Oudewater?

Antwoord vraag: *Oudewater heeft haar eigen evaluatie gemaakt en met deze maatschappelijke agenda en het vervolg daaruit de voor Oudewater benodigde conclusies getrokken.*

“Thema 3”

In thema 3 wordt gesproken van het project “Eerst aan de Slag Oudewater”.

Vraag: Wat is dat?

Antwoord vraag: *Eerst aan de Slag, ook wel bekend als Oudewater Werkt, is een aanpak die enkele jaren geleden door Kwintes en Abrona is geïnitieerd. Door het lokaal vinden en verbinden van alle vormen van werk en vrijetijdsbesteding: vrijwilligerswerk, sociale activering, re-integratie en dagbesteding willen we Oudewaterenaren toeleiden naar (deels) betaald werk of betekenisvolle dagbesteding. Het project speelt daarmee op de scheidslijn van de Wmo en Participatiewet.*

Er staat: We staan open voor nieuwe initiatieven.

Vraag: Hoe kijkt het college aan tegen het ThuisHuis-concept dat o.a. in Woerden een huis heeft. In hoofdstukje "Wat gaan we doen" wordt gewag gemaakt van de werkwijze "Welzijn op recept".

Antwoord vraag: *Het Thuishuis Woerden is een vrijwilligersorganisatie die zich inzet om eenzaamheid onder ouderen te voorkomen en te verminderen. Het college is bereid zich hierover te laten informeren.*

Vraag: Gaarne toelichting wat dat is.

Antwoord vraag: *Welzijn op recept is een aanpak waarbij mensen die kampen met psychosociale problemen worden ondersteund bij het versterken van hun gezondheid en welzijn. Kern van de aanpak is dat een huisarts, of consulent van het Stadsteam een inwoner met psychosociale klachten actief doorverwijst naar activiteiten van verenigingen en stichtingen.*

Het kan bijvoorbeeld gaan om wekelijks sporten op recept, het verrichten van creatieve activiteiten, vrijwilligerswerk doen, of aanhaken bij een eetclub.

"Thema 4"

U geeft aan dat u voor het zomerreces van 2019 een Plan van Aanpak wil presenteren hoe wij de groep (die wel in aanmerking komt voor maar zich niet meldt) beter kunnen bereiken.

Vraag: welke (maatschappelijke partners) worden daar allemaal bij betrokken om dit PvA te maken.

Antwoord vraag: *Voor de totstandkoming van het plan van aanpak schuldhulpverlening denken we o.a. aan een samenwerking met PLAN(groep), Ferm Werk, Schuldhulpmaatje (vanuit de kerken), diaconie, formulierenhulp (Kwadraad), het Stadsteam Oudewater, woningbouwcorporatie Woningraat, Nutsbedrijven en de afdeling gemeentelijke belastingen.*

"Thema 5"

In dit thema gaat het over Wonen en leefomgeving.

Echter vind ik heel weinig terug wat er gedaan gaat worden aan "de leefomgeving".

Vraag: Gaarne toelichting.

Antwoord vraag: *Vooralsnog gaat het in dit thema vooral om de relatie wonen-zorg. Er zijn twee ontwikkelingen die meer duidelijkheid gaan geven over wat we gaan doen in relatie tot de leefomgeving. De eerste is de vertaling van de onderzoeksresultaten van het preventief ouderenbezoek naar de aanpak Ouderen Langer Thuis. Op de langere termijn is het de bedoeling om – met steun van de GGD - het aspect (positieve) gezondheid integraal mee te wegen in de omgevingsvisie(s).*

Ik mis bij het kopje "maatschappelijke opgave" dat er voldoende woningen beschikbaar moeten zijn/komen om langer thuis te kunnen wonen met zorg(voorzieningen).

Vraag: Gaarne toelichting

Antwoord vraag: *De MAG levert input voor de prestatie afspraken met Woningraat. Het vervangt niet de Woonvisie en de daaraan gekoppelde prestatie afspraken.*

De Onafhankelijken

Tijdens het forum zijn de volgende vragen gesteld:

Graag SMARTer formuleren, rol van het maatschappelijk veld – de maatschappelijke partners- meer benadrukken, inzetten bij werk en inkomen op de ijzeren voorraad en vroegsignalering bij armoedebestrijding.

Antwoord vragen: *We gaan de doelen niet SMART formuleren Het sociale domein is immers een zachte wetenschap. We gaan de door ons gehanteerde cijfers (Staat van Oudewater) en de daarin te signaleren trends en de daarop gebaseerde aanpak uiteraard wel met u delen. Uiteraard worden onze maatschappelijke partners steeds betrokken; zonder inzet van het maatschappelijk veld zal het niet gaan. Samen met Ferm Werk en het Stadsteam krijgen de mensen met een (zeer) grote afstand tot de arbeidsmarkt extra aandacht. Tenslotte wordt het belang van vroegsignalering ook bij de schuldhulpverlening geheel onderschreven.*

CU/SGP

De vraag over laaggeletterdheid is niet beantwoord in het forum.
Er zijn geen aanvullende vragen ontvangen.

Er wordt aandacht gemist voor laaggeletterdheid.

Vraag: Gaarne toelichting

Antwoord: *Op laaggeletterdheid wordt nu al ingezet. Er is voor Oudewater een professional die voor alle taalvragers beschikbaar is op afspraak, in de bibliotheek of bij mensen thuis om het zo laagdrempelig mogelijk te houden. In Oudewater zijn er 25 actieve taalvrijwilligers. Deze vrijwilligers krijgen ook directe ondersteuning van de professional van het Taalhuis.*

Reactie Zienswijzen

VVD/D66

VVD/D66: In het coalitieakkoord “voor Oudewater, met Oudewater” is overeengekomen dat de gemeente Oudewater een maatschappelijke agenda (MA) opmaakt. Deze agenda creëert een integraal beeld van alle maatschappelijke opgaven en biedt de mogelijkheid sneller in te spelen op nieuwe inzichten. De MA vermindert de bureaucratie en verhoogt de effectiviteit.

VVD/D66 is blij met de manier waarop het college de MA vormgeeft. De 5 thema's met ieder hun eigen opgaven beslaan vrijwel het gehele sociale domein. De thema's zijn uitgewerkt in duidelijk beleid, realistische doelstellingen, concrete maatregelen en effectmeting.

VVD/D66 is van mening dat de MA een levend document is. Juist het snel kunnen inspelen op nieuwe inzichten, veranderende wetgeving, nieuwe kansen is het grote voordeel ten opzichte van de vele verschillende en verzuilde beleidsstukken, visies en verordeningen die we op dit moment kennen. De onvoorspelbare aard van het sociaal domein vereist deze vrijheid ook. Vanuit dit standpunt heeft VVD/D66 een zienswijze opgesteld waarin suggesties voor de verdere ontwikkeling van de MA een plek krijgen.

1. Algemeen

a. Het kan integraler

De MA biedt met 5 thema's en de gerelateerde maatschappelijke opgaven een eerste aanzet voor de integratie van het sociaal domein. Ruimte voor verdere integratie zien wij bij het betrekken van scholen, kerken, cultuur- en sportverenigingen en andere instanties met een maatschappelijke rol. Deze instanties zijn belangrijk in de vroegsignalering maar ook in het contact met het Stadsteam en ouders/verzorgers over wat ze zien en wat ze kunnen doen. Op tijd ingrijpen, het normaliseren van “lastig of moeilijk” gedrag, het assisteren bij het oplossen van uitdagingen, het de-medicaliseren van afwijkingen. Instanties met een maatschappelijk functie kunnen een belangrijke bijdrage leveren. Zeker vanuit een breder perspectief van het begrip “gezondheid” (zie volgende punt) blijft de rol van deze instanties in de MA onderbelicht. Zo wordt er met geen woord over de maatschappelijke instanties gesproken bij “wat gaan we doen” van thema 2 (groei, ontwikkeling en leren). Juist daar hadden we verwacht dat scholen, verenigingen en kerken een nadrukkelijke rol in de samenwerking, vroegsignalering, normalisatie, de-medicalisatie en preventie zouden krijgen.

Reactie Vroegsignalering

Meerdere fracties geven aan om expliciet preventie en vroegsignalering te vermelden.

Op pagina 9 wordt expliciet ingegaan op de rol die maatschappelijke instanties hebben en kunnen hebben bij het veilig opgroeien van kinderen. De insteek van de Maatschappelijke Agenda is om de maatschappelijke opgaven, het beleid, de ambities, de inspanningen en het meten zo eenvoudig en helder mogelijk weer te geven. Jargon is daarbij zoveel mogelijk vermeden. Termen als ‘vroegsignalering’ of ‘preventie’ zijn daarom niet direct herleidbaar. We komen daar bij een nadere analyse van het aanbod aan algemene voorzieningen nader op terug.

Ook mist de veiligheidsketen in de MA. Juist met de persoonsgerichte aanpak en de aankomende decentralisatie van maatschappelijke opvang en beschermd wonen is de veiligheidsketen onontbeerlijk en hoort dus thuis in de MA.

Reactie Veiligheidsketen in de Jeugdzorg

De Veiligheidsketen in de Jeugdzorg is een van de vele vormen van specialistische jeugdzorg die door de gemeente wordt ingekocht. Deze verdient zeker bijzondere aandacht. Het gaat wat ons betreft voor de maatschappelijke agenda te ver om hier op in te gaan. Er zijn zeker ook relaties met de Persoonsgerichte aanpak (PGA) en met maatschappelijke opvang en beschermd wonen. Als de uitwerking van deze thema's aanleiding geeft de maatschappelijke agenda aan te passen, zullen we dat zeker doen. In de uitvoering worden de relaties tussen deze drie nauwlettend bewaakt.

b. Het kan breder

De voorliggende MA hanteert een vrij smalle benadering van gezondheid, participatie en de leefomgeving. Er wordt voornamelijk gekeken naar tastbare en meetbare zaken. Om de transformatie vorm te geven moet dit spectrum verbreden. Een voorbeeld is thema 1 over gezondheid en bewegen. Hier ligt de nadruk op overgewicht en middelengebruik. Gezondheid, mede volgens de zienswijze van Machteld Huber (positieve gezondheid), is breder dan deze fysieke aspecten. Het gaat ook over participatie, weerbaarheid, veerkracht, zingeving. Meer dan benadrukken wat er misgaat en wat ziekte is, zouden we moeten focussen op het potentieel en aansluiting vinden bij de vraag die de potentie benut. Ook als het gaat om participatie is er meer tussen "op de bank zitten" en werk. De participatieladder biedt deze mogelijkheid. Een derde voorbeeld van een smalle benadering zien we bij het thema wonen en leefomgeving waarbij het enkel over de woningbouwopgave gaat. Met een breder perspectief betrek je ook de inrichting van de leefomgeving en de bijdrage die deze kan leveren aan het welzijn en de gezondheid. Denk bijvoorbeeld aan fiets- en voetpaden, beweegtuinen, parken, toegankelijkheid, open ruimte, groen etc.

Reactie bredere benadering gezondheid, participatie en leefomgeving

Er wordt in de reactie terecht gewezen op de samenhang tussen gezondheid, participatie en leefomgeving. Het college is zich daarvan bewust. Wij willen in onze MAG echter niet de begroting 'herschrijven' vanuit programma 3.

c. Meer aandacht voor preventie

De MA legt zoals eerder opgemerkt de nadruk op de meer zichtbare problemen. De aanpak van overgewicht, middelengebruik, schuldhulpverlening, de woningbouwopgave, de nadruk op de uitstroom. Wat we missen is de aandacht op instroom, de inzet op de transformatie in afschaling, de maatregelen voor preventie. Zo wordt bijvoorbeeld in de paragraaf "wat willen we bereiken" van thema 2 (Groei, ontwikkeling en leren) geen doelstelling benoemd die gaat over preventie, vroegsignalering, normaliseren van gedrag etc. Deze ambitie missen we ook bij het thema werk en inkomen. De vroegsignalering van schulden bijvoorbeeld blijft onbesproken.

Reactie preventie en vroegsignalering

Zoals al eerder is aangegeven, zijn termen als 'vroegsignalering' of 'preventie' niet direct herleidbaar in de MAG. Daar gaat wel op ingezet worden. Wij vinden vroegsignalering en preventie zeer belangrijk. Op tijd signaleren en reageren helpt immers om erger te voorkomen. Preventie zien we niet als substituuut voor zorg die nu nodig is, maar wel om inwoners weerbaarder te maken, zodat zij later beter toegerust zijn om levensvragen zelf op te lossen of te vermijden.

Zie hiervoor ook pagina 9 van de MAG. De versterking van het preventieve voorveld is belegd bij thema 3. Zie hiervoor de inspanningen genoemd onder 'Stimuleren informele zorg en algemene voorzieningen' op pagina 15.

d. Omgekeerde 3D verordening

De maatschappelijke agenda biedt met de integrale beleid allerlei beleidsnotities te vervangen. Minder papier, meer doen. Ook biedt het de kans om dit integrale beleid op een begrijpelijke manier te maken. Immers, verordeningen maken we niet voor elkaar maar voor de bewoners. Zij moeten het kunnen begrijpen. In navolging van de leesbare APV pleit onze fractie dan ook voor een leesbare verordening van het sociaal domein. In vakjargon wordt dit ook wel een omgekeerde verordening genoemd. Expertisebureaus zoals Movisie en Stimulansz hebben hier al ervaring mee en bieden juridisch getoetste modelleten aan. Tevens pleiten wij voor een integrale verordening die zoveel mogelijk andere verordeningen vervangt, een zogenaamde 3D- verordening.

Reactie 3D verordening

Het college vindt dit een interessante suggestie

e. Rapportage

Zoals ook in het coalitieakkoord overeengekomen wordt er gewerkt aan een dashboard van het sociaal domein, de Staat van Oudewater. Dit wordt nogmaals bekrachtigd in de MA. Een traditioneel dashboard presenteert een momentopname, zie ook de staat van Utrecht. Wij willen graag de beweging inzichtelijk maken. We zijn daarom ook blij dat de doelstellingen in de MA met een er-norm (meer/minder) zijn geformuleerd. Zo voorkomen dat we vervallen in discussie over cijfers en dat cijfers rood kleuren wanneer een doelstelling met 1% niet is gehaald. Waar de discussie naar ons inzicht wel over moet gaan is de beweging die we zien. Een stoplicht model of model met gekleurde pijlen (spectrum: sterke positief= twee groene pijlen omhoog t/m sterk negatief=twee pijlen omlaag) leent zich naar ons idee veel beter om de bewegingen te duiden.

Reactie Rapportage

Eens

De aangedragen suggesties nemen we in de uitwerking van de Staat van Oudewater mee.

f. Implementatie

Integraal beleid maken is één, integraal werken is een twee. We kunnen ons voorstellen de maatschappelijke agenda vraagt om aanpassingen aan processen, de organisatie, het personeelsbestand, opleidingen, samenwerkingsverbanden, contracten enz. Onze vraag is of derhalve hoe deze implementatie eruit ziet en hoe ver deze strekt.

Reactie implementatie

Zoals in de uitgangspunten gesteld, leidt beleid pas tot resultaat in de uitvoering. Onze focus ligt daarom op de uitvoering. Na vaststelling van de MAG wordt het in samenwerking met onze maatschappelijke partners (kerken, scholen, huisartsen, cultuur- en sportverenigingen etc.) vertaald naar een implementatieplan. Het verbeteren van werkprocessen, zoals de toewijzing van zorg aan jeugdigen, maakt daar onderdeel van uit. Het implementatieplan zal ter kennisgeving met de raad worden gedeeld.

2. Visie en uitgangspunten

a. In het eerste uitgangspunt wordt, wat ons betreft geheel terecht, gesteld dat het normaal is problemen te hebben. Vervolgens lezen we dat daarom bewoners eerst wordt gevraagd wat ze zelf kunnen en willen. Hoewel zelfraadzaamheid het uitgangspunt is wordt hiermee de perceptie over het probleem (namelijk, wat is normaal en wat niet) niet aangepakt. In plaats van de vraag wat bewoners kunnen en willen zou de vraag gesteld moeten of er überhaupt een probleem is.

Reactie kunnen en willen vs. is er een probleem?

Wanneer een inwoner zich met een hulpvraag meldt bij het Stadsteam, wordt eerst samen gekeken of en wat er aan de hand is (vraagverheldering) en of er sprake is van een probleem waar – omdat het eigen netwerk danwel mogelijkheden onvoldoende soelaas bieden - (professionele) hulp of ondersteuning voor nodig is.

b. We missen het uitgangspunt: voorliggend (of algemeen) als het kan, specialistisch als het moet. Hiermee doelen we op de inzet om zorg af te schalen naar voorliggende of algemene voorzieningen. Echter, indien het evident duidelijk is dat specialistische zorg absoluut noodzakelijk is moeten we voorkomen dat we eerst allerlei andere voortrajecten doorlopen in de hoop dat dit iets oplost. In een dergelijke situatie moet de inzet van specialistische hulp snel en effectief zijn.

Reactie voorliggend als het kan, specialistisch als het moet

In de visie en uitgangspunten staat dat de eerste interventie belangrijk is en daarom de beste passende moet zijn. Afhankelijk van de situatie kan dat een oplossing in het eigen netwerk, een algemene- of maatwerkvoorziening zijn. Voor het sociaal domein zijn alle ondersteuningsvormen even belangrijk en waardevol. Door de best denkbare zorg of ondersteuning aan te bieden, wordt voorkomen dat inwoners (te) lang in zorg blijven. Casemanagement draagt er verder aan bij dat ondersteuningstrajecten actief worden gemonitord. Hierdoor kan, indien mogelijk, tijdig afgeschaald worden.

Overigens, we zien voorliggende en algemene voorzieningen niet als substituut voor noodzakelijke zorg, maar als voorziening die voor iedereen toegankelijk is waarmee inwoners beter toegerust zijn om actief en zo zelfstandig mogelijk aan het leven deel te nemen. (mede in het kader van preventie)

c. De gemeente heeft enkele jaren ervaring met het sociaal domein en is in staat, zo stelt de MA, realistisch te begroten. De begroting moet wat ons betreft niet alleen naar het verleden kijken. Daarom zijn we voor het uitgangspunt dat we toekomstbestendig begroten en dat we streven naar een sociaal domein dat houdbaar en duurzaam is.

Reactie realistisch begroten

Wanneer de trends en nieuwe beleidsinspanningen aanleiding geven tot het aanpassen van de begroting wordt dit vanzelfsprekend in de begroting meegenomen.

3. Thema 1 (gezondheid en bewegen)

a. De maatschappelijke opgave zoals in dit thema opgesteld is onhaalbaar (alle bewoners hebben een gezonde en actieve levensstijl). Behalve dat je nooit alle bewoners hiertoe kunt zetten (dit streven komt overigens bij meerdere opgaven voor) blijft ook onduidelijk wat nu gezondheid is. In de feiten cijfers wordt ingezoomd op gewicht, bewegen en middelengebruik. Zoals eerder gesteld is gezondheid meer dan dat. Wij adviseren een herformulering van deze maatschappelijke opgave met daarbij een nadere uitleg van de begrippen.

Reactie herformulering en nadere uitleg begrippen

Kern van de beoogde aanpak is inderdaad inzetten op een gezonde en actieve levensstijl met het accent – van de te ondernemen acties - op gewicht, bewegen en middelengebruik. Dat laat onverlet dat in de toekomst – mede vanuit de op zich onderschreven benadering vanuit een breed gezondheidsbegrip – ook andere accenten gelegd kunnen gaan worden.

b. Bij dit thema komt goed naar voren dat thema's van een MA ook met elkaar zijn verbonden. Zo raakt dit thema o.a. thema 4 (werk inkomen) zoals kortingspassen voor minima en thema 5 (wonen en leefomgeving) zoals beweegtuinen, wandelroutes en fietspaden. Deze verbinding komt niet naar voren in de MA. Ons advies is om de samenhang in het gehele domein duidelijk te maken. Het sociaal domein weldegelijk als 1 domein wordt benaderd. Bepaalde inspanningen zijn echter wel bij een bepaald thema belegd en vanuit dat thema wordt vervolgens de coördinatie en verbinding gelegd met de andere thema's.

Reactie herformulering

Zie reactie bredere benadering gezondheid, participatie en leefomgeving.

4. Thema 2 (groei, ontwikkeling en leren)

a. In de paragraaf feiten en cijfers van dit thema ligt de nadruk op kwantitatieve data. Hoeveel jongeren zitten er in zorgtrajecten, hoe lang duren deze, hoeveel schoolverlaters zijn er etc. Een kwalitatieve verdieping ontbreekt. Om wat voor vormen van jeugd- en opvoedhulp gaat het bijv? Deze kwalitatieve verdieping is nodig om maatregelen te nemen die trajecten verkort en uitstroom vergroot. Het verbaasde ons dan ook in de bestuursopdracht te lezen dat er een gedragswetenschapper wordt toegevoegd aan het Stadsteam. Onduidelijk is waar deze behoefte vandaan komt.

Reactie kwalitatieve verdieping en gedragswetenschapper

De cijfers waarop u doelt zullen voor het eerst dit jaar inzichtelijk worden gemaakt in de Staat van Oudewater, waar het huidige dashboard sociaal domein in op zal gaan.

We willen dat het Stadsteam een actievere en grotere rol heeft bij alle verwijzingen, en dus ook bij (on)veiligheidssituaties van jeugdigen. In een vroegtijdig stadium zal het Stadsteam daarom inzetten op een adequate inschatting (waar onder veiligheidsvoorwaarden) van de noodzakelijke interventie.

b. Voorkomen is beter dan genezen. Toch ligt de nadruk in dit thema op genezen. Onder de kopjes "wat willen we bereiken" en "wat gaan we doen" staan vrijwel geen punten die relateren aan preventie. Ook blijft het eerder gepromote "wat is normaal gedrag" in dit thema buiten schot terwijl dit onderwerp vooral bij jeugd speelt. We hadden dan ook verwacht dat behalve een betere samenwerking met huisartsen ook de samenwerking met lokale partners, scholen, verenigingen, kerken en andere maatschappelijke instanties een prominente rol zou krijgen in dit thema. Juist hier kan met gerichte programma's, vindplaatsgericht werken van het Stadsteam, thema-avonden etc. een wereld gewonnen worden.

Reactie preventie

Zie voorgaande antwoorden op preventie.

c. Geheel terecht wordt de ambitie genoemd om meer verwijzingen via het Stadsteam te laten lopen. Onduidelijk blijft echter wat er nu precies gaat gebeuren om dit te realiseren. Ook blijft onduidelijk waarom de verwijzingen niet via Stadsteam gaan. Met die duidelijkheid kun je gerichte maatregelen nemen. Een betere samenwerking met huisartsen en een andere positionering van het Stadsteam lijkt ons onvoldoende. We zijn het absoluut eens met het uitgangspunt dat het Stadsteam de spin in het web moet zijn. Het Stadsteam staat centraal bij grip, preventie en casemanagement. Deze rol stelt specifieke eisen aan het Stadsteam over de inrichting, positionering en processen.

Reactie inrichting, positionering en processen

Zie reactie implementatie.

5. Thema 3 (Maatschappelijke ondersteuning en -betrokkenheid)

a. Onder de maatregelen staat dat we goede plannen (businesscases) gaan inventariseren. Dit is een reactieve houding. Waarom draaien we het niet om en stellen we aan de hand van wat we zien niet vast aan welke algemene voorzieningen behoefte is. Dit geeft ook richting aan initiatieven en verkleint de kans dat energie wordt verspild.

Reactie algemene voorzieningen

Bij de implementatie doen we en-en. We inventariseren wat er op dit ogenblik in de stad bestaat, waar eventueel nog behoefte aan is en waarvoor we de maatschappelijke partners uitdagen om met nieuwe voorzieningen te komen.

b. Onder gezondheids- en ouderenbeleid staat dat we inzetten op extra thuisbegeleiding en huishoudelijke hulp. Wij zijn van mening dat het geen doel op zich is om deze extra hulp te verlenen. We begrijpen dat opgave dat ouderen langer thuis moeten blijven wonen. Hierbij hebben de woningbouwcoöperatie, woningbouwopgave, mantelzorger ook een belangrijke rol. Tevens zien wij geen rol voor de huishoudelijke hulp in het oplossen van sociale problematiek. Dit verhoogt de al hoge druk op de huishoudelijke hulp en zij zijn tevens niet opgeleid om professionele hulp te bieden.

Reactie ouderen langer thuis

Extra hulp is nooit een doel op zichzelf maar moet uiteraard altijd gerelateerd zijn aan daadwerkelijke problemen. Huishoudelijke hulp kan dan vervolgens zaken die om (verdere) ondersteuning en hulp vragen signaleren. Daarbij valt bijv. te denken een (dreigende) overbelasting van de mantelzorger.

6. Thema 4 (werk en inkomen)

a. De nadruk ligt op een betaalde baan als ultiem doel. Dit terwijl een deel van de doelgroep een te grote afstand hiertoe heeft. De participatieladder, zoals eerder door onze fractie benoemd als kans, biedt een bredere benadering om participatie te beoordelen en bevorderen.

Reactie Participatieladder

Zie reactie bredere benadering gezondheid, participatie en leefomgeving.

b. Voorkomen is beter dan genezen. De MA onderkent de opgave het aantal schuldhulpverleningstrajecten te laten stijgen terwijl vroeg signalering van schulden niet wordt genoemd. Al eerder heeft onze fractie het college op de mogelijkheden gewezen van om binnen de privacywetgeving schulden vroegtijdig te signaleren.

https://vng.nl/files/vng/201802_pblq_handreiking_vroegsignalering_en_bescherming_persoonsgegevens.pdf. Het voorkomen van schulden missen we in dit thema.

Vroegsignalering bij schulden

Vroegsignalering maakt wel degelijk onderdeel uit van de aanpak van schuldenproblematiek.

7. Thema 5 (wonen en leefomgeving)

a. Het valt op dat de maatschappelijke opgave niet relateren aan de feiten en cijfers, het beleid en de maatregelen. Deze koppeling kan beter.

Reactie koppeling feiten en cijfers

De maatschappelijke opgaven zijn gebaseerd op de nu beschikbare feiten en cijfers. De koppeling zal verder worden ontwikkeld met het publiceren van de eerste Staat van Oudewater dit jaar. In de Staat van Oudewater monitoren we de ontwikkelingen in het Sociaal Domein. De Staat van Oudewater zal jaarlijks onderdeel zijn van de herijking van de programmabegroting waarin de link wordt gelegd tussen maatschappelijke opgaven, resultaten en inspanningen.

b. Dit thema is voornamelijk gericht op de woningbouwopgave. De leefomgeving komt vrijwel niet aan bod en dat is een gemiste kans. De leefomgeving, zeker vanuit het perspectief van de positieve gezondheid, levert een grote bijdrage aan de gezondheid. Daarom moet bij de inrichting van de leefomgeving voortdurend aandacht zijn voor hoe we deze leefomgeving kunnen laten bijdragen aan de positieve gezondheid van onze gemeente. Denk bijvoorbeeld aan fiets- en voetpaden, beweegtuinen, parken, toegankelijkheid, open ruimte, groen, kunstwerken etc.

Reactie leefomgeving

Het klopt dat dit thema voornamelijk is gericht op wonen en zorg. De door u genoemde voorbeelden van leefbaarheid zijn belegd bij Programma 4 'Cultuur, economie en milieu'. Dit betekent niet dat er vanuit het sociaal domein geen aandacht aan wordt besteed, maar dat de primaire coördinatie niet bij het sociaal domein ligt.

De Wakkere Geelbuik

Er zijn geen aanvullende vragen ontvangen.

Tijdens het forum zijn de volgende zienswijzen gedeeld:

1. Uitvoering goed aanpakken in verbreding samen met maatschappelijke partners (ook zeker voor verbanden wonen, welzijn en zorg).

Reactie verbreding: Eens

Probeer het zo simpel mogelijk te houden (gewone mensentaal).

Reactie houd het simpel: Eens

Oog voor spanningsvelden: enerzijds respect voor zelfredzaamheid, anderzijds doel om iets effectief en efficiënt te doen. Mensen altijd zelf regie laten hebben niet altijd de meest efficiënte oplossing.

Wonen en zorg voor ouderen: heel snel en hard mee aan de slag. Goed mee aan de slag met corporaties. Je bent er niet met alleen een campagne of voorlichting voor inwoners. Aanpassingen in huis kosten veel geld. Goed, fors beleid op ontwikkelen.

Reactie wonen en zorg voor ouderen: dit wordt meegenomen in de aanpak Ouderen Langer Thuis

Tot slot: maak het niet te institutioneel. Wel verbreden, maar wel heel praktisch houden.

Reactie houd het praktisch: eens, de inwoner moet centraal staan.

Bijlage

Participatieraad - Oudewater

[Adres, postcode, plaats] | [Telefoon] | [E-mailadres]

Aan College van Burgemeester en Wethouder

Van de gemeente Oudewater

Postbus 100

3420 DC OUDEWATER

t.a.v. Mevr. W. Waanders en Mevr. I. Vlooswijk

Betreft: advies over de Maatschappelijke agenda Sociaaldomein Oudewater (MAG)

Oudewater, 7-maart-2019

Verzonden per mail!

Geachte mevrouw Waanders en Vlooswijk ,beste Wieke en Ivonne,

Naar aanleiding van uw verzoek van 18 februari 2019 omtrent een advies over de “ MAG” berichten wij u het volgende:

Wij hebben de volgende documenten ontvangen via de mail en post:

- Het raadsvoorstel
- De bestuursopdracht
- De Maatschappelijke agenda Sociaaldomein Oudewater (MAG)

Op 4 maart heeft onze voorzitter, dhr. G. Hoogendoorn, de Forumavond bezocht waarop de MAG besproken is; op 5 maart heeft de Participatieraad (P-raad) zich nog gebogen over de tekst van de MAG.

Daarbij is gekeken naar de beleidsvoornemens, de onderbouwing, motivatie en verdere uitwerking. In eerste observatie viel het de P-raad op dat het een abstracte voorstelling van zaken betreft van waaruit beleidsvoornemens en verdere uitwerking is beschreven voor de komende 4 jaar. Een nadere uitleg met betrekking tot het “ hoe” ontbrak in de meeste gevallen.

Er wordt gesproken over inspanningsverplichtingen, maar niet over het daarmee te bereiken resultaat. Daarnaast is er geen verdere financiële onderbouwing, noch verantwoording in de MAG aangetroffen. Wij vermoeden dat dit laatste separaat in de begroting Sociaaldomein is opgenomen. Ons advies strekt derhalve niet verder dan de beschreven 5 thema's, voorafgegaan door de visie van de Gemeente.

Dit advies is verder gegeven vanuit de betrokkenheid van de P-raad bij de burgers van Oudewater en de door ons gevoelde verantwoordelijkheid voor diezelfde burgers.

De P-raad stelt vast dat het een goed leesbaar stuk is en tevens dat er in de loop van de afgelopen jaren al op diverse deelgebieden al de nodige adviezen zijn gegeven. Volledigheidshalve verwijzen wij daar dan ook naar.

Verder stellen we vast dat veel zaken in Oudewater goed lopen, mede dankzij de grote inzet van het goed functionerende Stadsteam. Zoals eerder al opgemerkt is de P-raad blij met de onafhankelijkheid van het Stadsteam en we gaan ervanuit dat dit ook in de toekomst zo zal blijven.

Nog enkele losse opmerkingen:

- De aandacht voor de jeugdzorg is een punt van zorg vanwege het gegeven dat maar 25% van de doorverwijzingen via het Stadsteam loopt.
- Schuldhulpverlening komt wel voor in een van de thema's. Het valt echter op dat hier alleen de professionele hulpverlening wordt benoemd en niet de vrijwillige Schuldhulpmaatjes. Verder vragen wij ons af of er geen discrepantie is tussen de cijfers van probleemgevallen met (dreigende)schulden en de tot nog toe vastgestelde aantal hulpvragers.
- De aanpak van de alcohol en drugsoverlast zonder de specialistische hulp van de Jellinek (al eerder over bericht) lijkt ons niet adequaat.
- Tenslotte zien we nog immer de door ons zo noodzakelijk geachte regisseur voor 1 plan voor 1 gezin nog steeds niet opduiken in de stukken, ondanks onze regelmatige aandacht daarvoor.

Wij zien uw reactie met belangstelling tegemoet en wensen u veel succes met de verdere uitwerking en besluitvorming.

Met vriendelijke groet,

Dhr. Drs. G.A. Hoogendoorn,
Voorzitter

Dhr. J.W. van Zijl, MSc
Secretaris

I.v.m. elektronische verzending is dit stuk niet ondertekend.